

INFORME DE BARBERÀ DEL VALLÈS 2010

SÍNDIC

EL DEFENSOR
DE LES
PERSONES

ÍNDIX

1. Introducció	5
2. Actuacions sobre l'Ajuntament de Barberà del Vallès iniciades durant el 2010	7
2.1. Queixes iniciades durant el 2010 que afecten l'Ajuntament de Barberà del Vallès	7
2.2. Comparació de queixes que ha rebut l'Ajuntament de Barberà del Vallès amb les que han rebut municipis amb poblacions de grandàries similars	7
2.3. Evolució de les queixes sobre l'Ajuntament de Barberà del Vallès durant els darrers sis anys	8
2.4. Temps emprat per l'Ajuntament de Barberà del Vallès, el Síndic i la persona interessada a donar resposta als tràmits requerits durant el 2010	8
2.5. Estat de les queixes tramitades amb l'Ajuntament de Barberà del Vallès	8
3. Actuacions en què el promotor resideix a Barberà del Vallès durant el 2010	9
3.1. Queixes i consultes iniciades per residents a Barberà del Vallès	9
3.2. Evolució de les queixes i les consultes a Barberà del Vallès durant els darrers sis anys	9
3.3. Nombre de persones afectades en les queixes procedents de Barberà del Vallès	9
3.4. Forma de presentació de les queixes i les consultes	10
3.5. Administració afectada en les queixes presentades	10
a. Nombre d'administracions afectades en les queixes rebudes el 2010	10
b. Administracions afectades en les queixes procedents de Barberà del Vallès.....	11
3.6. Idioma de presentació de les queixes	11
3.7. Queixes i consultes procedents de Barberà del Vallès segons la matèria	12
3.8. Queixes i consultes procedents de Barberà del Vallès i de la resta de la comarca.....	13
3.9. Queixes i consultes procedents de Barberà del Vallès en relació amb les procedents de municipis amb poblacions de grandàries similars	14
3.10. Estat de tramitació de les queixes	15
4. Resolucions del Síndic més rellevants tramitades durant el 2010 amb referència a Barberà del Vallès	17

1. INTRODUCCIÓ

Aquest és el segon informe elaborat pel Síndic de Greuges sobre les actuacions (queixes i consultes) rebudes al Síndic i que tenen com a destinatari l'Ajuntament de Barberà del Vallès, i també sobre les que tenen com a persones promotores residents d'aquest municipi. Aquest informe s'emmarca en el conveni de col·laboració signat el 16 de setembre del 2009 entre l'Ajuntament i el Síndic de Greuges.

Durant l'any 2010, el Síndic de Greuges de Catalunya ha rebut un total de 19 queixes amb referència a l'Ajuntament de Barberà del Vallès, de les quals 17 provenen de persones que resideixen al mateix municipi i 2, de persones que resideixen en altres municipis.

Pel que fa als temes plantejats, les queixes més nombroses han fet referència a qüestions d'administració pública (5), especialment a temes de coacció administrativa, seguides de les qüestions relatives a medi ambient, sobretot relacionades amb impactes ambientals.

Sobre l'evolució del nombre de queixes que ha rebut el Síndic sobre l'Ajuntament de Barberà del Vallès durant els darrers sis anys, es pot observar clarament que la signatura del conveni (16 de setembre de 2009) va suposar un punt d'inflexió i un augment de més del doble del nombre de queixes respecte als anys anteriors, que va passar de 6 a 19.

Pel que fa al temps emprat a donar resposta als tràmits requerits, l'Ajuntament de Barberà del Vallès presenta una mitjana de 87 dies, el Síndic de Greuges, 58 dies, i la persona interessada, 4 dies. Si es comparen aquestes xifres amb les dels terminis emprats per altres municipis de Catalunya, s'observa que l'Ajuntament de Barberà presenta una mitjana de terminis de resposta sensiblement inferior. Tot i així, encara hi ha marge per reduir el temps utilitzat, d'acord amb la Llei del Síndic de Greuges, el Conveni signat entre les dues institucions i la Carta de serveis del Síndic.

Finalment, pel que fa a l'estat de tramitació de les queixes amb l'Ajuntament de Barberà del Vallès, durant el 2010 s'han finalitzat 15 actuacions, 7 iniciades durant el 2010 i 8 iniciades en exercicis anteriors, i 19 continuen en tramitació, 12 de les quals es van iniciar abans del 2010.

Pel que fa a les queixes i les consultes que ha rebut el Síndic durant l'any 2010 de residents de Barberà del Vallès, independentment de l'administració a la qual faci referència la queixa, s'han rebut 120 demandes d'actuació que s'han materialitzat en 88 consultes i 32 queixes. Tot i que és notori l'increment de queixes i consultes que s'han rebut en els darrers sis anys, aquesta tendència s'ha estabilitzat durant el 2010.

La majoria de queixes rebudes s'han presentat de forma individual, tot i que 7 queixes es van presentar de forma col·lectiva. La forma de presentació més utilitzada per a les queixes ha estat la presencial (14 queixes) i, per a les consultes, la més comuna ha estat la telefònica (47), seguida de la presencial i del formulari web (15 respectivament).

Pel que fa a les administracions afectades en les queixes, predominen les referides a l'Administració local, amb un total de 20 queixes, seguides de les que afecten l'Administració autonòmica, que són 13. També s'han rebut queixes amb referència al Govern central (Ministeri de Treball i Immigració) i a l'Administració institucional (Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona).

Pel que fa a la matèria objecte de les queixes rebudes durant el 2010, la majoria s'ha concentrat en temes d'ordenació del territori (7), d'educació (5), i d'administració pública i medi ambient (ambdues amb 4); quant a les consultes, la gran majoria fa referència a qüestions d'ordenació del territori (16), seguides d'administració pública (13) i de consum (11). També s'han rebut 11 consultes relacionades amb temes privats.

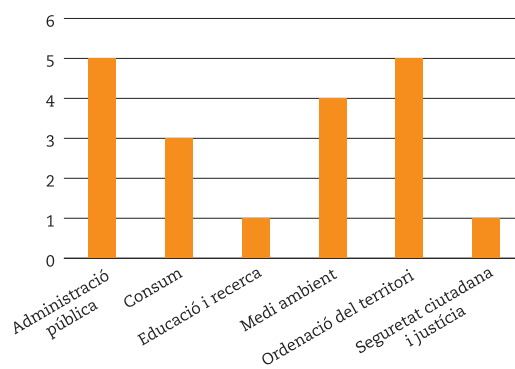
Les sol·licituds d'intervenció del Síndic de les persones de Barberà del Vallès són superiors a les d'altres municipis amb característiques poblacionals similars, amb una excepció, Sant Pere de Ribes, amb qui el Síndic també té un conveni de supervisió singular.

Finalment, i pel que fa a l'estat de la tramitació d'aquestes actuacions, es pot observar que del total de 32 queixes presentades, se n'han finalitzat 14 durant l'any 2010 i en queden 18 per resoldre.

2. ACTUACIONS SOBRE L'AJUNTAMENT DE BARBERÀ DEL VALLÈS INICIADES DURANT EL 2010

2.1. Queixes iniciades durant el 2010 que afecten l'Ajuntament de Barberà del Vallès

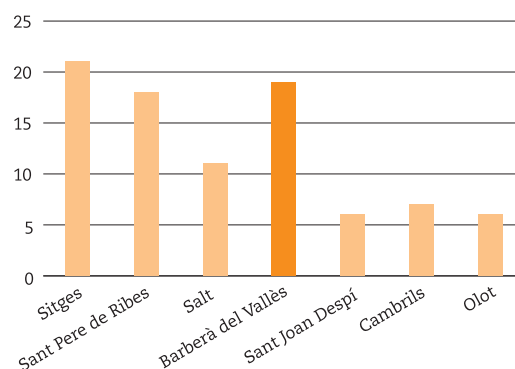
	■ Queixes
Administració pública	5
Coacció administrativa	3
Funció pública	1
Responsabilitat patrimonial	1
Consum	3
Administracions defensa consumidors	3
Educació i recerca	1
Educació primària i secundària	1
Medi ambient	4
Impactes ambientals	2
Llicències d'activitats	1
Maltractaments d'animals	1
Ordenació del territori	5
Habitatge	2
Urbanisme	3
Seguretat ciutadana i justícia	1
Actuació de forces de seguretat	1
Total	19

2.2. Comparació de queixes que ha rebut l'Ajuntament de Barberà del Vallès amb les que han rebut municipis amb poblacions de grandàries similars

	Població	Queixes
Sitges	28.130	21
Sant Pere de Ribes*	28.399	18
Salt	30.304	11
Barberà del Vallès	31.688	19
Sant Joan Despí	32.338	6
Cambrils	32.422	7
Olot	33.589	6
Mitjana	30.981	13

* Municipi amb conveni de visió singular de supervisió

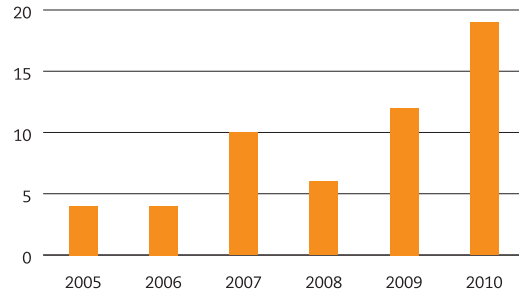

	Queixes
Ajuntament de Barberà del Vallès	19
Mitjana de municipis amb poblacions similars, exclòs Barberà del Vallès	11,5
Mitjana de municipis amb poblacions similars, inclòs Barberà del Vallès	13

2.3. Evolució de les queixes sobre l'Ajuntament de Barberà del Vallès durant els darrers sis anys

	■ Queixes
2005	4
2006	4
2007	10
2008*	6
2009	12
2010	19

* Una és una actuació d'ofici

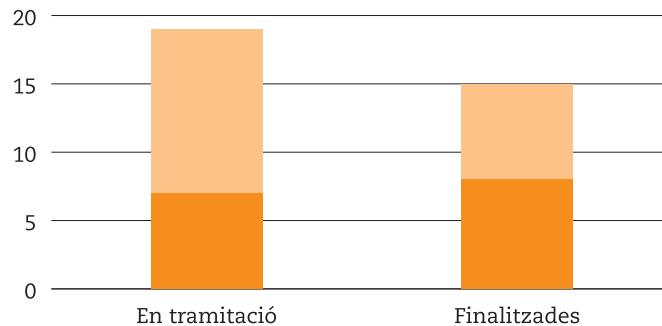

2.4. Temps emprat per l'Ajuntament de Barberà del Vallès, el Síndic i la persona interessada a donar resposta als tràmits requerits durant el 2010

	Dies
Ajuntament de Barberà del Vallès	87,57
Síndic	58,24
Persona interessada	3,9

2.5. Estat de les queixes tramitades amb l'Ajuntament de Barberà del Vallès

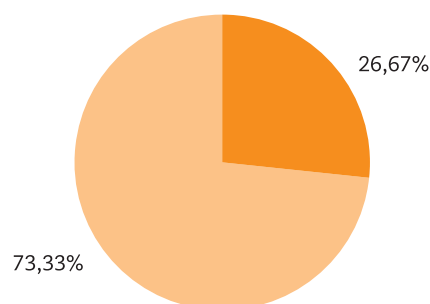
	En tramitació	Finalitzades	Total	%
■ Queixes iniciades abans 2010	7	8	15	44,12%
■ Queixes iniciades 2010	12	7	19	55,88%
Total	19	15	34	100,00%

3. ACTUACIONS EN QUÈ EL PROMOTOR RESIDEIX A BARBERÀ DEL VALLÈS DURANT EL 2010

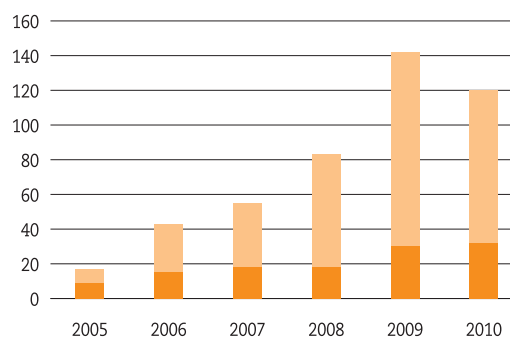
3.1. Queixes i consultes iniciades per residents a Barberà del Vallès

	Actuacions	%
■ Queixa	32	26,67%
■ Consulta	88	73,33%
Total	120	100,00%

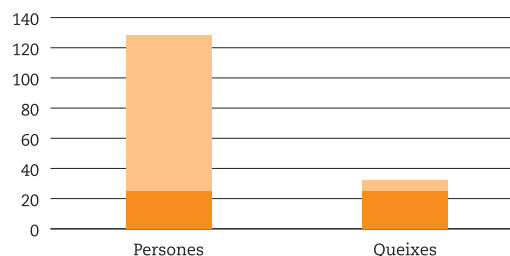
3.2. Evolució de les queixes i les consultes a Barberà del Vallès durant els darrers sis anys

	■ Queixes	■ Consultes	Total
2005	9	8	17
2006	15	28	43
2007	18	37	55
2008	18	65	83
2009	30	112	142
2010	32	88	120

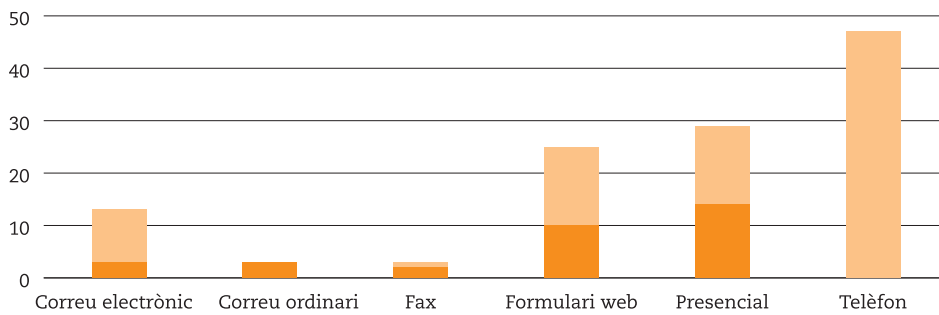
3.3. Nombre de persones afectades en les queixes procedents de Barberà del Vallès

	Persones	Queixes
■ Individuals	25	25
■ Col·lectives	103	7
Total	128	32

3.4. Forma de presentació de les queixes i les consultes

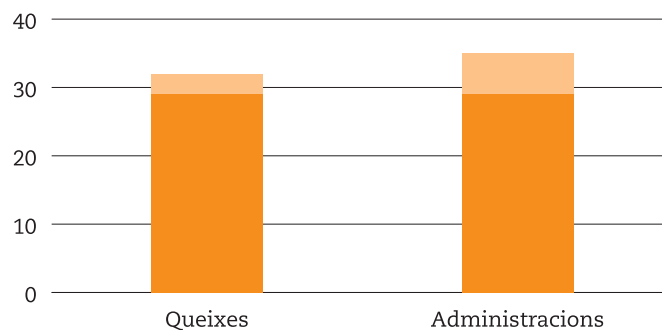
	■ Queixes	■ Consultes	Total
Correu electrònic	3	10	13
Correu ordinari	3	-	3
Fax	2	1	3
Formulari web	10	15	25
Presencial	14	15	29
Telèfon	-	47	47
Total	32	88	120

3.5. Administració afectada en les queixes presentades

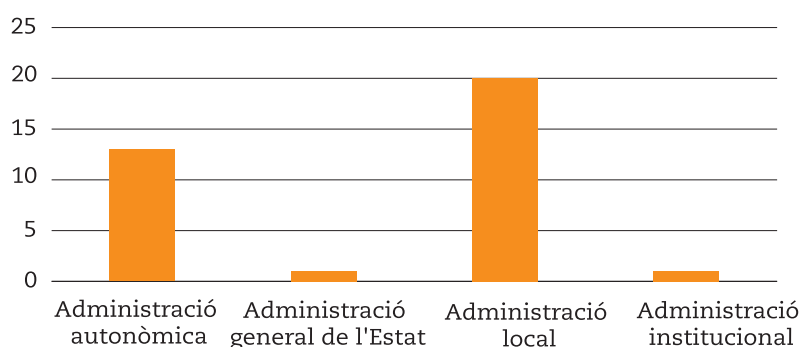
a. Nombre d'administracions afectades en les queixes rebudes el 2010

	Queixes	Administracions
■ Queixes amb una administració	29	29
■ Queixes amb dues administracions	3	6
Total	32	35

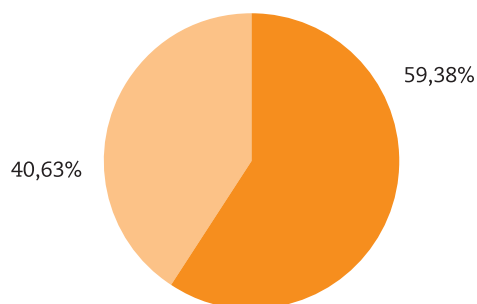
b. Administracions afectades en les queixes procedents de Barberà del Vallès

Administració autonòmica	13
Departament d'Acció Social i Ciutadania	4
Departament d'Educació	5
Departament d'Economia i Finances	1
Departament de Medi Ambient i Habitatge	2
Departament de Salut	1
Administració general de l'Estat	1
Ministeri de Treball i Immigració	1
Administració local	20
Consell Comarcal del Vallès Occidental	2
Ajuntament de l'Ametlla del Vallès	1
Ajuntament de Barberà del Vallès	17
Administració institucional	1
Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona	1
Total	35

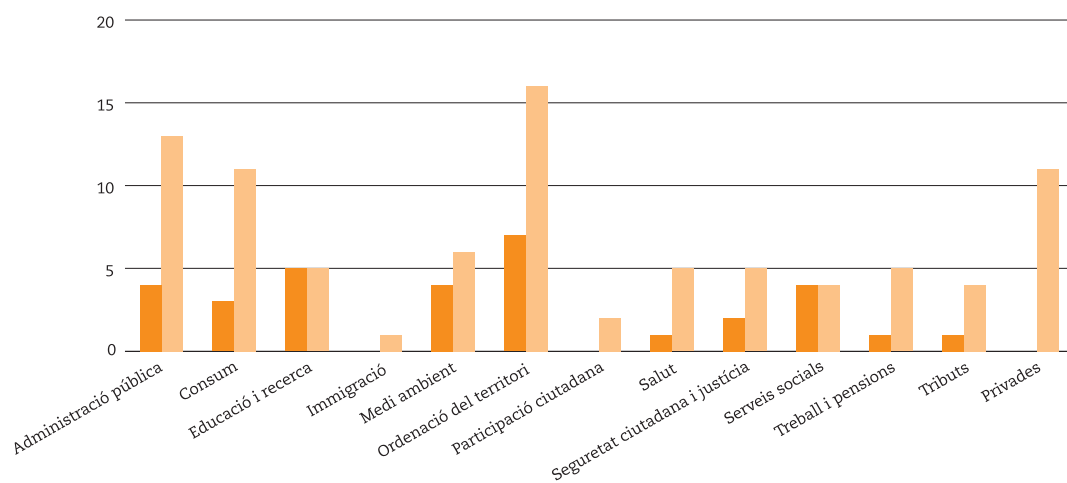
3.6. Idioma de presentació de les queixes

	Queixa	%
■ Català	19	59,38%
■ Castellà	13	40,63%
Total	32	100,00%

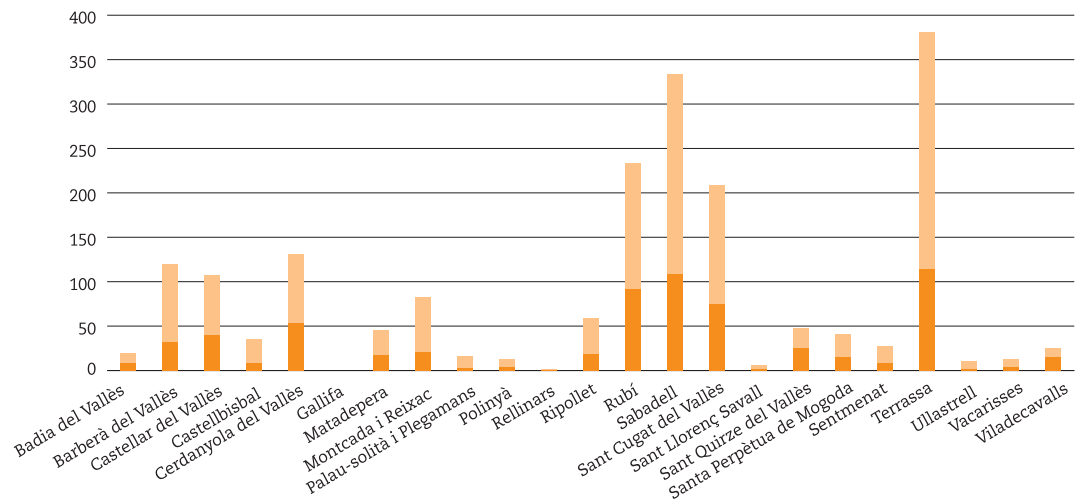
3.7. Queixes i consultes procedents de Barberà del Vallès segons la matèria

	■ Queixes	■ Consultes	Total
Administració pública	4	13	17
Coacció administrativa	2	10	12
Funció pública	1	3	4
Responsabilitat patrimonial	1	-	1
Consum	3	11	14
Administracions defensa consumidors	3	2	5
Serveis	-	7	7
Subministraments	-	2	2
Educació i recerca	5	5	10
Altres ensenyaments	-	1	1
Educació infantil i preescolar	1	2	3
Educació primària i secundària	4	2	6
Immigració	-	1	1
Aplicació de la normativa d'estrangeria	-	1	1
Medi ambient	4	6	10
Gestió ambiental	-	3	3
Impactes ambientals	2	3	5
Llicències d'activitats	1	-	1
Maltractaments d'animals	1	-	1
Ordenació del territori	7	16	23
Habitatge	4	8	12
Mobilitat	-	3	3
Urbanisme	3	5	8
Participació ciutadana	-	2	2
Participació política	-	2	2
Salut	1	5	6
Drets i deures	-	1	1
Infraestructures, gestió i recursos	-	1	1
Llistes d'espera	1	2	3
Prestacions sanitàries	-	1	1
Seguretat ciutadana i justícia	2	5	7
Actuació de forces de seguretat	1	1	2
Administració de justícia	1	4	5
Serveis socials	4	4	8
Famílies	1	-	1
Persones amb discapacitat	3	4	7
Treball i pensions	1	5	6
Seguretat Social	1	3	4
Treball	-	2	2
Tributs	1	4	5
Tributs estatals	-	1	1
Tributs locals	1	3	4
Privades	-	11	11
Total	32	88	120

3.8. Queixes i consultes procedents de Barberà del Vallès i de la resta de la comarca

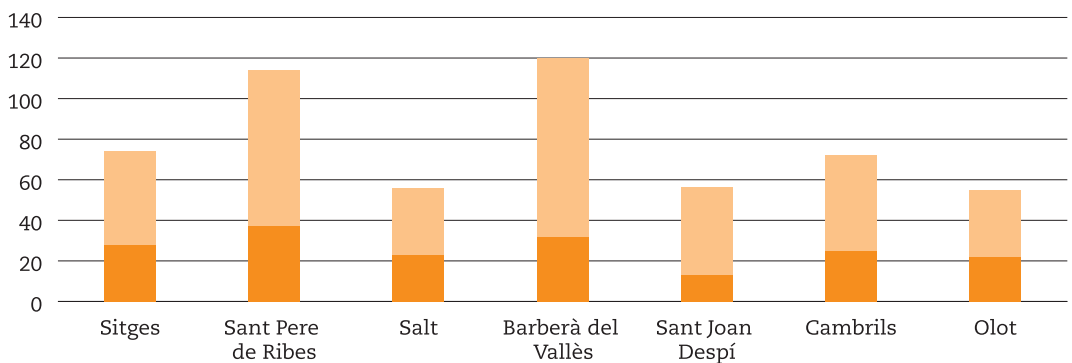
	■ Queixes	■ Consultes	Total
Badia del Vallès	9	11	20
Barberà del Vallès	32	88	120
Castellar del Vallès	40	67	107
Castellbisbal	9	27	36
Cerdanyola del Vallès	53	78	131
Gallifa	0	0	0
Matadepera	18	28	46
Montcada i Reixac	21	61	82
Palau-solità i Plegamans	3	13	16
Polinyà	4	9	13
Rellinars	1	1	2
Ripollet	19	40	59
Rubí	92	141	233
Sabadell	109	225	334
Sant Cugat del Vallès	75	133	208
Sant Llorenç Savall	2	4	6
Sant Quirze del Vallès	25	23	48
Santa Perpètua de Mogoda	15	26	41
Sentmenat	9	19	28
Terrassa	114	267	381
Ullastrell	2	8	10
Vacarisses	4	9	13
Viladecavalls	15	10	25
Total	671	1.288	1.959

3.9. Queixes i consultes procedents de Barberà del Vallès en relació amb les procedents de municipis amb poblacions de grandàries similars

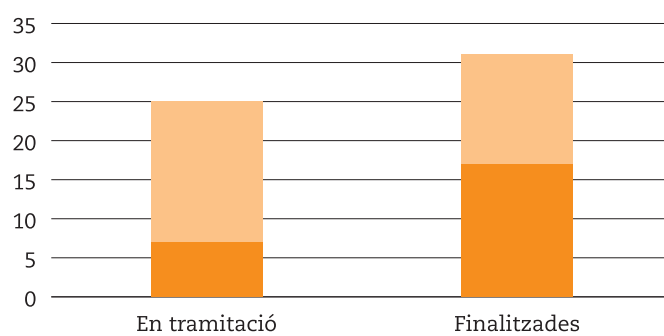
	Població	Queixes	Consultes	Total
Sitges	28.130	28	46	74
Sant Pere de Ribes*	28.399	37	77	114
Salt	30.304	23	33	56
Barberà del Vallès	31.688	32	88	120
Sant Joan Despí	32.338	13	43	56
Cambrils	32.422	25	47	72
Olot	33.589	22	33	55
Mitjana del total	30.981,43	25,71	52,43	78,14

* Municipi amb conveni de visió singular de supervisió

3.10. Estat de tramitació de les queixes

	En tramitació	Finalitzades	Total	%
■ Queixes iniciades abans 2010	7	17	24	42,86%
■ Queixes iniciades 2010	18	14	32	57,14%
Total	25	31	56	100,00%

4. RESOLUCIONS DEL SÍNDIC MÉS RELLEVANTS TRAMITADES DURANT EL 2010 AMB REFERÈNCIA A BARBERÀ DEL VALLÈS

Queixa 03233/2006

Manca d'actuació suficient de l'Ajuntament de Barberà del Vallès davant les molèsties ocasionades per l'activitat d'un local

La persona interessada es queixa per la manca d'actuació suficient de l'Ajuntament de Barberà del Vallès davant les molèsties ocasionades per l'activitat d'un local. En concret, la queixa es troba especialment relacionada amb els sorolls que genera el local a la nit.

A la petició del Síndic, l'Ajuntament de Barberà del Vallès comunica que ha mantingut reunions amb la persona interessada per tal de conèixer amb exhaustivitat l'assumpte.

A més, l'Ajuntament de Barberà del Vallès manifesta que en les ocasions en què la Policia Local s'ha desplaçat atenent les trucades de la persona interessada, no ha pogut constatar les molèsties relatades.

Finalment, la persona que promou la queixa ha comunicat el tancament de l'activitat del local objecte de la queixa. En conseqüència, el Síndic finalitza la seva intervenció.

Queixa 04079/2008

Manca de resposta de l'Ajuntament de Barberà de Vallès a les al·legacions a una resolució d'un procediment sancionador de trànsit per no haver tingut en compte la seva discapacitat

La persona interessada manifesta la seva disconformitat amb la manca de resposta a l'escrit que va trametre a l'Ajuntament de Barberà del Vallès en data 6 de maig de 2008 amb relació a la denúncia formulada contra ella per la comissió d'una infracció de trànsit per haver estacionat el seu vehicle, en data 26 de març de 2008, en una cantonada d'un pas de vianants de Barberà del Vallès.

Així doncs, tot i que reconeix que va estacionar en les circumstàncies descrites, també exposa que és una persona amb una discapacitat d'un 72% –cosa que acreditava mitjançant la targeta que li facilita l'estacionament per a persones amb disminució–, que té problemes de mobilitat i que va haver-se de desplaçar per motius de salut a l'ambulatori.

En aquest sentit, manifestà en el seu escrit d'al·legacions que el vehicle estacionat no dificultava la circulació d'altres vehicles ni de persones i que va tenir especial cura de no envair el gual.

Això no obstant, el cert és que en data 13 de juny de 2008 l'Organisme de Gestió Tributària (en endavant ORGT) de la Diputació de Barcelona va emetre una notificació de sanció per infracció de circulació en què no es donava resposta a les qüestions plantejades per la persona interessada i s'esmentava la possibilitat de veure la fotografia de la infracció al web de l'ORGTT.

Atès que la persona interessada, que té un grau de disminució del 72% i disposa d'una targeta d'aparcament per a persones amb disminució, nega que el vehicle ocasionés cap destorb a la circulació de persones, perquè va tenir una especial cura de no envair aquest espai, i atès que a la notificació de la sanció s'esmentava la possibilitat de veure la fotografia de la infracció al web de l'ORGTT, el Síndic es va adreçar en primer lloc a aquest organisme per demanar informació.

Tanmateix, aquestes actuacions no han obtingut cap prova concloent respecte de la comissió de la infracció.

D'una banda, no hi ha cap prova fotogràfica, ja que la seva existència s'esmenta per error, ja que, si bé és un servei que s'està implantant, no estava disponible al moment en què es va notificar la sanció i, de l'altra, perquè l'escrit de ratificació de l'agent denunciador es limita a confirmar la descripció del fet imputat feta a la butlleta de denúncia.

En principi, d'acord amb el que estableix el Decret 97/2002, de 5 de març, pel qual es regula la targeta d'aparcament per a persones amb disminució, els ens locals permetran que els vehicles que portin persones titulars d'una targeta d'aparcament per a persones amb disminució puguin estacionar-se, pel temps imprescindible, en qualsevol lloc de la via pública sempre que no impedeixin la circulació de vehicles o vianants.

De conformitat amb el que estableix l'article 79 del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles a motor i seguretat viària i l'article 12.2 del Reglament de procediment sancionador en matèria de trànsit, circulació de vehicles a motor i seguretat viària, cal traslladar les al·legacions del denunciat al denunciant perquè n'informi.

Es tracta d'un informe que té caràcter preceptiu, amb l'única excepció que les al·legacions "no aportin dades noves o diferents de les constatades inicialment pel denunciant". I no ha estat així en aquest cas, ja que la promotora de la queixa ha mantingut que l'estacionament no impedia la circulació de vianants, manifestació que no ha desmentit l'agent en l'esmentat document.

En conseqüència, s'entén que l'escrit de ratificació que incideix directament en la càrrega de la prova de la comissió de la infracció que correspon a l'Administració, i que ha de destruir la presumpció d'innocència a favor del denunciat, no satisfà en aquest cas l'objectiu pretès de sustentar la comissió de la infracció que se sanciona.

Ateses aquestes consideracions, el Síndic suggereix que donin les ordres oportunes per tal de revisar el determini pres al seu dia de sancionar la persona que va presentar la queixa.

Queixa 04618/2008

Manca de resposta de l'Ajuntament de Barberà del Vallès a un recurs amb al·legacions contra una resolució sancionadora per una infracció en matèria de trànsit

La persona que presenta la queixa mostra el seu desacord amb una sanció imposada per l'Ajuntament de Barberà del Vallès per una infracció en matèria de trànsit.

En aquest sentit, acredita que va formular al·legacions –que caldria qualificar com a recurs, ja que, segons el que manifesta, va pagar la sanció amb bonificació– i exposa que no n'ha rebut cap resposta.

En resposta a la petició del Síndic, l'Ajuntament de Barberà tramet un informe. Un cop valorada la informació facilitada amb relació a aquest assumpte, el Síndic fa les següents consideracions:

Primerament, pel que fa a la infracció denunciada i al contingut de les al·legacions, el Síndic indica al promotor de la queixa les raons per les quals considera que, malgrat el seu legítim desacord, no es pot considerar irregular la sanció imposada. Sens perjudici del dret a rebre una resposta motivada, cal tenir en compte que, segons el que ha establert reiterada jurisprudència, el dret a la igualtat de tracte no empara les actuacions contràries a l'ordenament jurídic, com és el cas de la comissió d'infraccions en matèria de trànsit. En aquest sentit, cal considerar que la comissió de la infracció

d'estacionament –que en cap cas el promotor nega en les seves al·legacions– no es pot emparar en el fet que altres infraccions similars no han estat sancionades.

D'altra banda, pel que fa a les al·legacions formulades pel sancionat, el consistori indica que a l'empara del que estableix l'article 77.2 de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles a motor i seguretat viària, el pagament de la multa suposa la renúncia a formular al·legacions i la finalització del procediment.

També indica que els escrits del promotor de la queixa són anteriors a la notificació de la sanció i, per aquest motiu, no poden ser qualificats com a recurs contra la resolució sancionadora.

Tot i això, el Síndic recorda que el promotor de la queixa va formular les al·legacions a partir de la butlleta de denúncia i que, d'acord amb l'article 12 del Reglament que regula el procediment sancionador en matèria de trànsit, la resolució s'entén dictada d'acord amb la denúncia i sense més tràmit. En aquest sentit, des de la perspectiva del dret dels ciutadans a rebre una resposta als escrits que adrecen a les administracions públiques, el Síndic recorda que calia donar resposta a aquell escrit.

Amb independència de si les al·legacions es podien qualificar en aquest cas com a recurs contra la resolució -presumpta- sancionadora, cal remarcar que l'Ajuntament així ho va fer per Resolució del tinent d'alcalde delegat de Règim Interior, de 30 d'octubre de 2008.

Pel que fa a aquesta resolució, el Síndic destaca que conté fonaments de dret estandarditzats que no entren a valorar singularment les al·legacions plantejades per la persona interessada i que, en vista del seu format, se'n desprèn que resol de forma conjunta les al·legacions formulades en diversos procediments sancionadors.

Tot i que aquesta circumstància no comporta la nul·litat de la sanció imposada i porta per causa, de ben segur, la necessitat de resoldre un volum considerable de procediments amb uns recursos limitats, el Síndic destaca també que es tracta d'una pràctica no s'adiu amb el dret a una bona administració, entesa en aquest cas com la legítima expectativa de qui formula unes al·legacions o un recurs, en el fet que la resolució que els desestima faci una referència més concreta a les seves argumentacions i les raons per les quals no s'estimen.

Per tant, el Síndic recorda, en aquest sentit, que el deure de motivar les resolucions i el dret a rebre resposta raonada als recursos i les al·legacions comporta que cal defugir els formats enunciatius dels fonaments de fet i dret i les respostes genèriques i estandarditzades, i exposar les raons concretes en què es basa la denegació del recurs o les al·legacions que el ciutadà ha formulat.

Amb les consideracions anteriors es finalitzen les actuacions en aquest expedient.

Queixa 01982/2009

Denegació de l'Organisme de Gestió Tributària de la Diputació de Barcelona de la sol·licitud dels efectes retroactius de l'exempció de l'impost de vehicles de tracció mecànica per discapacitat

La persona que promou la queixa manifesta la seva disconformitat amb la manca de resposta de l'Organisme de Gestió Tributària de la Diputació de Barcelona (en endavant ORGT).

D'acord amb la documentació presentada per la persona interessada, en data 27 d'agost de 2008 el Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya va resoldre qualificar-li un grau de disminució del 33% amb efectes des del dia 28 de febrer de 2007.

En data 19 de setembre de 2008 va sol·licitar l'aplicació de l'exempció per raó de discapacitat en l'impost de vehicles de tracció mecànica (en endavant IVTM) del seu vehicle i la devolució de l'import satisfet per aquest concepte en els exercicis de 2007 i 2008. La sol·licitud va ser estimada parcialment segons la resolució emesa per la gerència de l'ORGAT en data 9 d'octubre de 2008.

El Síndic s'adreça a l'ORGAT per tres queixes que es tramiten en aquesta institució referents a l'aplicació retroactiva de l'exempció en l'IVTM recollida en l'article 93.1.e) del Text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (en endavant TRLRHL), aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març.

Els expedients esmentats són els següents: 04386/08 de Sant Joan de Vilatorrada, 01982/09 de Barberà del Vallès i 05317/09 de Torrelavit.

En aquestes queixes, i en resposta a una sol·licitud d'aplicació de l'exempció de l'IVTM per raó de vehicles matriculats a nom de persones amb discapacitat, s'ha denegat l'aplicació de l'exempció amb caràcter retroactiu i, consegüentment, s'ha desestimat la sol·licitud de devolució d'ingressos indeguts.

La motivació de les resolucions que s'han emès es fonamenta en el fet que els beneficis fiscals els han de sol·licitar expressament les persones interessades i que el dret a gaudir-ne sorgeix des del moment que la sol·licitud és presentada i mai en un moment anterior, ja que els beneficis fiscals que s'han de sol·licitar no tenen caràcter retroactiu.

En vista del que s'hi exposa, el Síndic reitera les consideracions que ha efectuat en altres ocasions amb motiu de l'anàlisi de queixes presentades en aquesta institució amb el mateix contingut.

Un cop reconegut el dret d'aplicació de l'exempció per part de l'Administració, no hi ha cap inconvenient des de la perspectiva judicial perquè no sigui procedent l'exigència dels períodes anteriors, fins i tot quan s'està en la via de constrenyiment amb motius taxats d'oposició, ja que es tracta d'un fet imposable exempt de tributació que determina una nul·litat de ple dret de les liquidacions emeses quant al vehicle matriculat a nom de la persona amb discapacitat. Per tant, és procedent, sempre que no hi hagi prescripció, la devolució de les quantitats embargades per aquest motiu, en tant que són quantitats indegudament ingressades corresponents a un fet exempt de tributació.

L'Administració tributària fa una interpretació literalista del caràcter rogatori de l'exempció, que, a banda de ser contrària al seu esperit i a la seva finalitat, no és l'única possible. El que el precepte vol dir, únicament, és que l'Administració tributària no és competent per al reconeixement de la concurrència en una determinada persona d'un grau de discapacitat. No significa, doncs, que la resolució per la qual es reconeix el grau de discapacitat hagi de ser prèvia a la realització del fet imposable, sinó simplement que Hisenda no pot reconèixer l'exempció sense que hi hagi una resolució prèvia (prèvia al reconeixement de l'exempció, no prèvia a la realització del fet imposable) de l'Administració tributària.

La declaració errònia del contribuïent de no sol·licitar en el termini i la forma establerts l'exempció no pot tenir altres conseqüències que la de fer-ne la revisió de conformitat amb l'article 156 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària (en endavant LGT), i s'ha d'entendre que s'ha produït un ingrés indegut per part del contribuïent, que d'acord amb l'article 155 de l'LGT comporta l'obligatorietat de la devolució.

La via procedimental de devolució d'ingressos indeguts apareix, finalment, perfectament apta per a la restitució d'allò ingressat, ja que es preveu per a qüestions de fet i de dret que permetin apreciar que va efectuar-se un ingrés no degut. En aquest cas, no es tracta -com ha admès la jurisprudència- d'un ingrés degut al seu dia i que resulta indegut a posteriori, sinó d'un ingrés que no va arribar a generar-se, ja que es va produir el fet imposable en la modalitat exempta. En resum, un cop meritada l'exempció perquè concorrien ja en aquell moment els elements del pressupòsit de fet, no va arribar a néixer l'obligació tributària, motiu pel qual, atès que no existeix deute, l'ingrés resulta indegut *ab origine*.

En relació amb el caràcter rogatori de les exempcions, la jurisprudència ha considerat que la concessió de les exempcions en uns casos és automàtica, fet que implica que s'entenen concedides sense necessitat de sol·licitud del beneficiari ni d'acte administratiu de previ reconeixement exprés, la qual cosa no exclou que el beneficiari hagi d'acreditar d'alguna manera el seu dret a l'exempció.

Sembla lògic pensar que si el legislador ha volgut excloure de l'àmbit d'aplicació del tribut certes situacions objectives i/o subjectives, estableixi la necessitat de garantir el compliment del pressupòsit de fet d'aplicació del benefici fiscal. Un cop acreditat el compliment dels requisits d'aplicació de la norma d'exempció, aquesta opera en tota la seva virtualitat i produeix els efectes jurídics que li són propis: la manca de naixement de l'obligació tributària i, consegüentment, opera l'efecte desgravatori especial.

Doctrina i jurisprudència han establert en aquest sentit que la meritació de les exempcions es produeix directament per manament de la llei i que no és sostenible que el naixement de l'exempció es produeixi en virtut de l'acord administratiu de la seva concessió, ja que aquest no té eficàcia constitutiva, sinó declarativa, i haurà de retrotraure els seus efectes al moment en què concorrien els pressupòsits de fet generadors de l'exempció.

Finalment cal fer referència a les resolucions emeses per la Direcció General de Tributs.

En l'àmbit jurisprudencial, s'ha constatat un canvi de criteri per part de la Direcció General de Tributs. A diferència de la consulta vinculant de 18 de febrer de 2005, en la resolució emesa en data 20 de febrer de 2003 (núm. 227/2003), la Direcció General de Tributs va establir que per poder acollir-se al benefici de l'exempció establert en l'article 66.1.d) de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, d'impostos especials, és necessària la sol·licitud prèvia amb anterioritat a la matriculació del vehicle a nom de la persona amb discapacitat. En cap cas, conclou, pot obtenir-se l'exempció amb posterioritat a la matriculació del vehicle en qüestió.

En data 18 de febrer de 2005, la Direcció General de Tributs va emetre resolució en resposta a la consulta vinculant número V0248/2005, relativa al fet que si el subjecte passiu que tingui reconegut per l'òrgan competent a l'efecte un grau de discapacitat superior al 33% pot tenir dret que se li reconegui l'exempció prevista per als vehicles matriculats a nom de discapacitats per a ús exclusiu amb efectes retroactius respecte a períodes impositius no prescrits.

La Direcció va resoldre el següent: "se concluye que la consultante tiene derecho a que se le reconozca con efectos retroactivos la exención prevista en la letra e) del apartado 1 del artículo 93 del TRLHL, respecto al período impositivo no prescrito siempre y cuando lo solocite expresamente y aporte al órgano de gestión competente prueba suficiente del cumplimiento de los requisitos mencionados".

D'acord amb el que s'ha exposat, i fent un especial èmfasi en els pronunciaments judicials emesos pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en les sentències de dates 3 de gener de 2000 i 18 de novembre de 2004, les quals comporten una modificació de la línia jurisprudencial seguida en les sentències dictades pel mateix tribunal en dates 5 de març i 23 de setembre de 1996, i atès el contingut de la consulta resolta per la Direcció General de Tributs amb caràcter vinculant, el Síndic suggereix que s'adopti el contingut de les resolucions emeses als criteris establerts i es retrotraguin els efectes de l'exempció en l'impost sobre vehicles de tracció mecànica recollida en l'article 93.1.e) del TRLRHL al moment en què concorrien les causes objectives d'aplicació de l'exempció i per a les liquidacions que no han prescrit.

Queixa 05806/2009

Retard de l'Administració educativa en la provisió d'un institut a Barberà del Vallès

La persona interessada es queixa pel retard en la provisió d'un institut a Barberà del Vallès.

Manifesta que és veïna del municipi i resident al barri de Can Llobet, i exposa que fa més de dos anys que està prevista la construcció d'un nou institut al municipi, concretament al seu barri, i que encara no s'han iniciat les obres.

L'Ajuntament de Barberà del Vallès informa que està pendent que l'Institut Català del Sòl, propietari del terreny on s'ha d'edificar el centre, el cedeixi, i que s'està treballant a fi que això es pugui fer en els propers mesos.

Es constata, però, que els centres actuals estan planificats per a una oferta de vuit línies, i la previsió és que en els cursos 2011/2012 i successius siguin necessàries fins a deu i onze línies. D'una banda, cal tenir present que els centres esmentats poden acollir de forma temporal aquest nombre addicional de grups. No obstant això, també convé recordar que una sobreocupació del centre durant diversos cursos contribueix a la seva massificació i afecta negativament la qualitat del centre.

La tardança en la cessió dels terrenys i en la construcció de l'institut pot provocar, a més, que el nou centre romangui en mòduls prefabricats durant diversos cursos. Aquesta circumstància també pot afectar negativament la qualitat del centre i la demanda per part de les famílies del municipi.

En definitiva, el Síndic entén que, per a la qualitat del sistema, és preferible garantir la construcció de l'institut com més aviat millor. En vista d'aquestes consideracions, el Síndic suggereix a l'Ajuntament de Barberà del Vallès i al Departament de Política Territorial i Obres Públiques que agiliti els tràmits de cessió dels terrenys amb l'Institut Català del Sòl, i que posteriorment es faci el mateix amb el Departament d'Educació. En aquest context, també demana informació sobre la previsió de finalització d'aquests tràmits.

SÍNDIC

EL DEFENSOR
DE LES
PERSONES

Síndic de Greuges de Catalunya
Passeig Lluís Companys, 7
08003 Barcelona
Tel 933 018 075 Fax 933 013 187
sindic@sindic.cat
www.sindic.cat

